OSAVUOSIKATSAUS 2026
1-9 kk

Maailman ja Suomen talous-näkymistä

Ekologiset muutokset nopeutuvat, ja vihreä siirtymä on muuttunut globaalissa teollisuuspolitiikassa yhdeksi investointien veturiksi **tekoälyn** ja **puolustusteollisuuden** rinnalla. Lähi-idän sodan aiheuttama energiakriisi on entisestään korostanut fossiilisesta energiasta irtautumisen merkitystä.

Aseelliset konfliktit, erityisesti Ukrainassa ja Lähi-idässä, sekä suurvaltojen välinen **teknologinen ja taloudellinen kilpailu** määrittävät globaalia markkinaa. Lähi-idän sota on pitkittynyt, eikä nopeaa ratkaisua ole näköpiirissä. Maailmantalous on jakautumassa useampaan blokkiin, mikä luo epävarmuutta. Blokit myös osallistuvat suoraan tai epäsuorasti aseellisiin konflikteihin.

Euroalueen talous on kestänyt energiasokin ennakoitua paremmin, ja kasvu on maltillisessa nousussa. EKP:n syyskuun ennusteen mukaan euroalueen BKT kasvaa 0,9 % vuonna 2026 ja 1,4 % vuonna 2027. Kasvun ja talouden näkymiin vaikuttavat seuraavat tekijät:

Ostovoima: Inflaatio on kiihtynyt energian hintojen nousun vuoksi selvästi keskuspankin kahden prosentin tavoitetta nopeammaksi. Euroalueen inflaatio oli syyskuussa ennakkotiedon mukaan 3,8 %, mikä on korkein taso sitten syyskuun 2023. Hintojen nousu on ollut voimakkainta energiassa, kun taas pohjainflaatio on pysynyt maltillisempana. Inflaation kiihtyminen hidastaa kotitalouksien ostovoiman paranemista. EKP arvioi inflaation olevan keskimäärin 3,0 % vuonna 2026 ja palaavan tavoitteeseen vasta vuonna 2028.

Korkoympäristö: Aiemmin toteutetut EKP:n koronlaskut tukivat sekä asuntomarkkinoita että yritysten investointihaluja, mutta korkosuunta on vuoden aikana kääntynyt. Inflaation kiihtyessä EKP nosti ohjauskorkojaan 0,25 prosenttiyksikköä kesäkuussa ja uudelleen 0,25 prosenttiyksikköä syyskuussa. Talletuskorko on 16.9.2026 alkaen 2,50 %. Myös markkinakorot ovat nousseet. Esimerkiksi 12 kk:n euribor nousi vuoden alusta syyskuun loppuun noin 1,1 prosenttiyksikköä, ja se oli 30.9.2026 tasolla 3,33 %. Lisänostoja pidetään mahdollisina.

Energiaomavaraisuus: Eurooppa on pääosin irtautunut ja irtautumassa fossiilisesta venäläisenergiasta (maakaasusta 2027). Lähi-idän sota on kuitenkin nostanut öljyn ja maakaasun hintoja voimakkaasti, ja Euroopan kaasuvarastot ovat talvikauden lähestyessä tavanomaista pienemmät. Fossiilienergian hintataso ja sen tuleva kehitys aiheuttavat siten edelleen merkittävää epävarmuutta koko talouteen.

Maailman ja Suomen talous-näkymistä

Suomen talous on kasvanut vuoden 2026 aikana ennakoitua vahvemmin. Kasvua ovat vetäneet erityisesti vienti ja yksityiset investoinnit, joita tukevat puolustushankinnat ja vihreän siirtymän investoinnit. Bruttokansantuote kasvoi toisella neljänneksellä 0,4 % edellisestä neljänneksestä. Kasvu oli selvästi vähäisempää kuin kesällä julkaistu ennakkotieto (0,9 %) antoi odottaa, mutta talous jatkoi kuitenkin kasvuaan. Yksityinen kulutus pysyi toisella neljänneksellä lähes ennallaan. Suomen Pankki nosti syyskuussa ennustettaan, ja sen mukaan BKT kasvaa 1,7 % vuonna 2026 ja 1,6 % vuonna 2027.

Vaikka suuret vientiyritykset tekevät tulosta, talouden sisäinen rakenne on edelleen kaksijakoinen **heikon työllisyystilanteen** ja syvän **julkisen alijäämän** vuoksi. Työmarkkinoilla on näkynyt ensimmäisiä varovaisia merkkejä käänteestä. Elokuussa työllisiä oli 34 000 enemmän kuin vuotta aiemmin, ja työttömyysasteen trendi laski 10,1 prosenttiin. Pitkäaikaistyöttömyys kuitenkin kasvaa edelleen. Suomen Pankki ennustaa työttömyysasteen olevan 10,4 % vuonna 2026 ja laskevan 9,8 prosenttiin vuonna 2027.

Julkinen talous: Hallituksen sopeutustoimet ja rakenteelliset uudistukset jatkuvat, ja niitä perustellaan tavoitteella katkaista velkaantuminen. Talouskasvun vahvistuminen kohentaa julkisen talouden näkymää vain vähän. Valtiovarainministeriön syksyn ennusteen mukaan julkisyhteisöjen alijäämä syvenee tänä vuonna 4,2 prosenttiin suhteessa BKT:hen puolustushankintojen kasvaessa, ja velkasuhde nousee 90 prosenttiin. Hallituksen viimeinen talousarvioesitys ennen kevään 2027 eduskuntavaaleja on 12,4 miljardia euroa alijäämäinen, ja valtion korkomenot kasvavat nopeasti.

Ulkomaankauppa: Kauppa Venäjän kanssa on toistaiseksi pysähtynyt, ja Suomi on integroitunut entistä tiiviimmin osaksi länsiliittoutuman huoltovarmuusketjuja sekä kauppakumppanuutta.

Tullisota ja transatlanttiset suhteet: Yhdysvaltain presidentti Trumpin hallinnon tullipolitiikka ja “America First” -linja luovat edelleen haasteita suomalaiselle vientiteollisuudelle. Yhdysvaltain korkein oikeus kumosi helmikuussa useita aiemmin asetettuja tulleja, ja niiden tilalle tuli heinäkuussa uusia tulleja, jotka EU:n osalta ovat aiemmin sovittujen tullisitoumusten mukaisia. Suomen vienti Yhdysvaltoihin on vähentynyt, mutta ei romahtanut. Kauppapoliittiset päätökset ovat kuitenkin epävakaita, ja kitka Euroopan ja Yhdysvaltain välillä pakottaa suomalaisyritykset etsimään uusia kumppanuuksia.

Väestömäärän kehitys

- Tammi-elokuussa syntyi 19 ja kuoli 88 outokumpulaista
- Kuntien välinen nettomuutto oli -60 ja nettomaahanmuutto +12
- Kaikkiaan väki väheni 117 henkeä

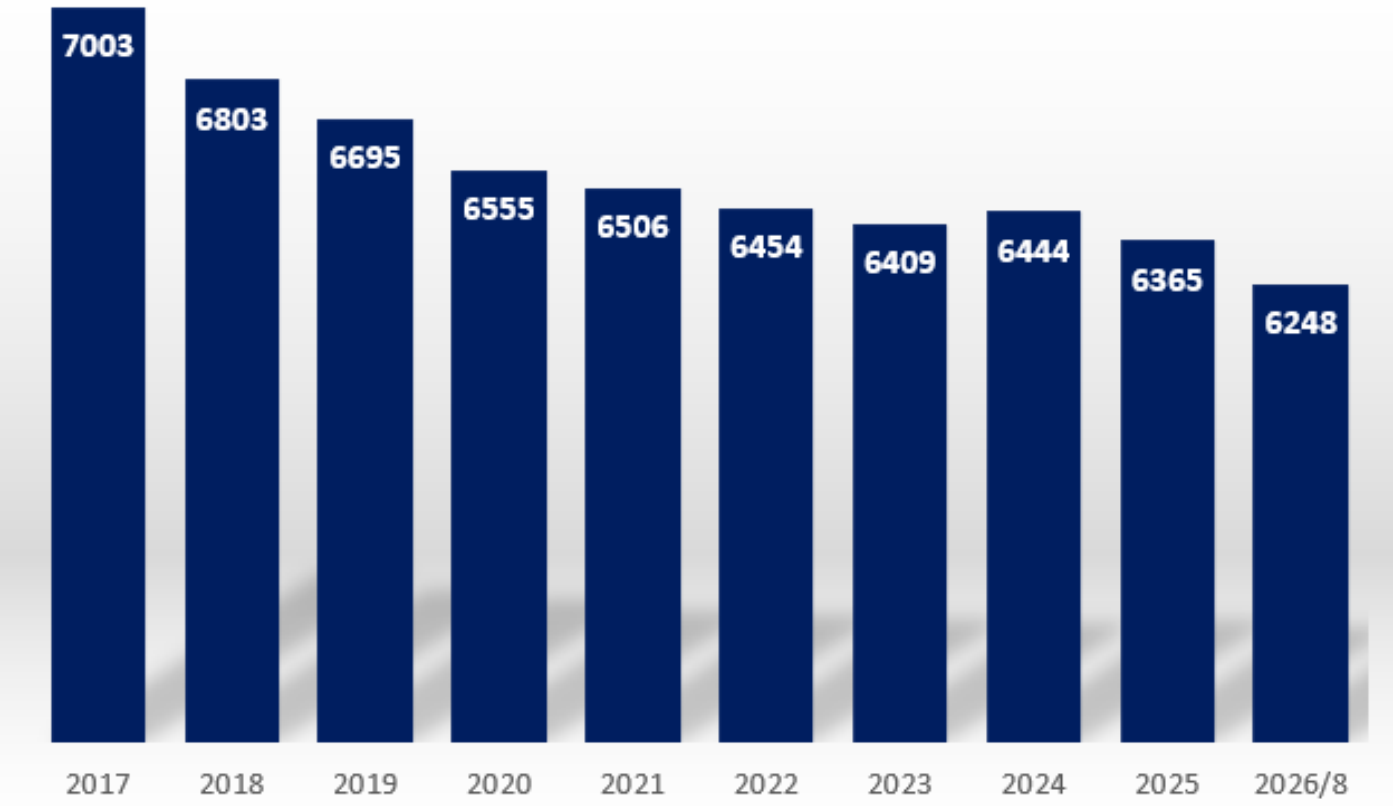

Työttömyyys

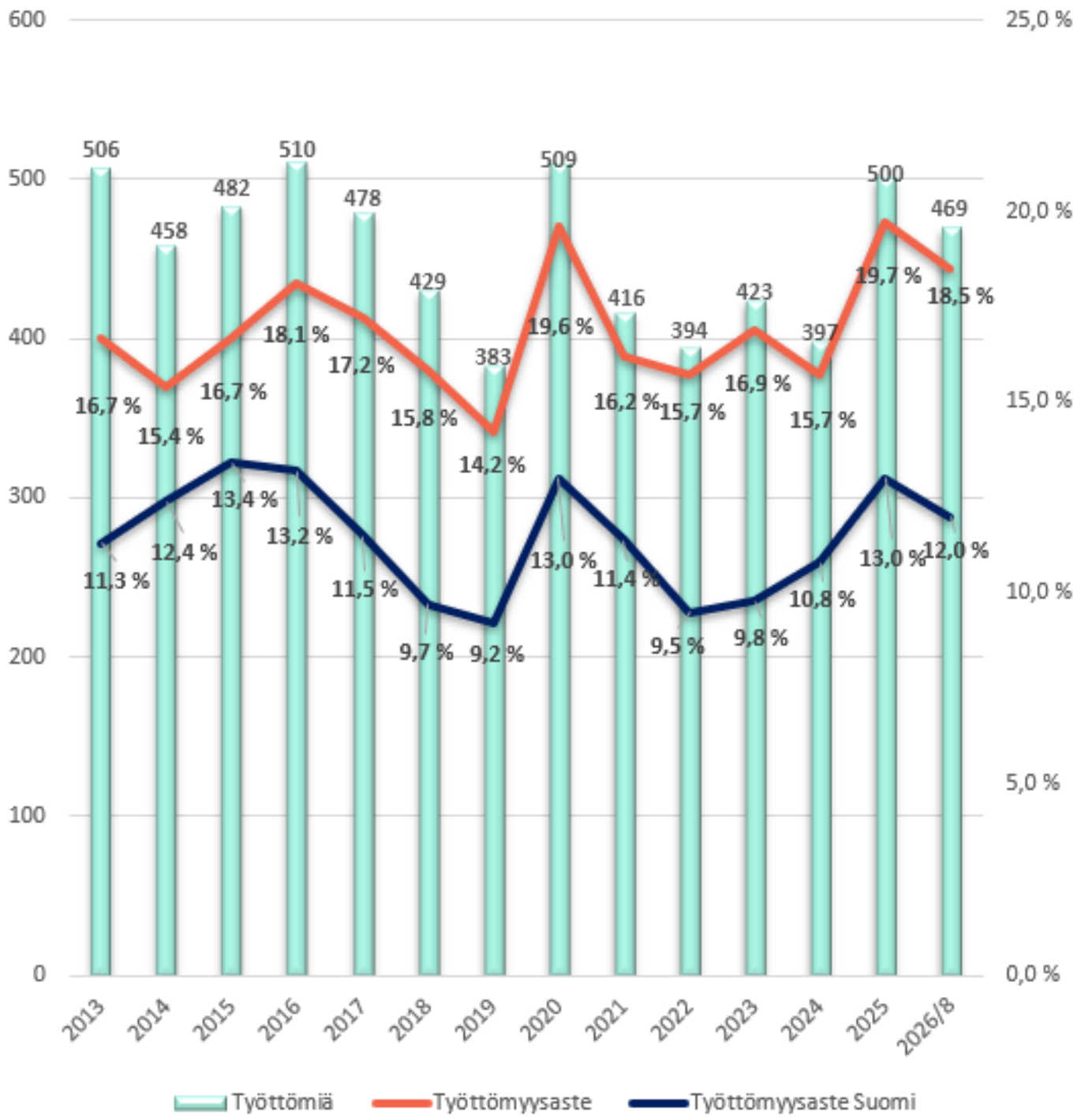

Työttömyys – nuoret ja pitkäaikaiset

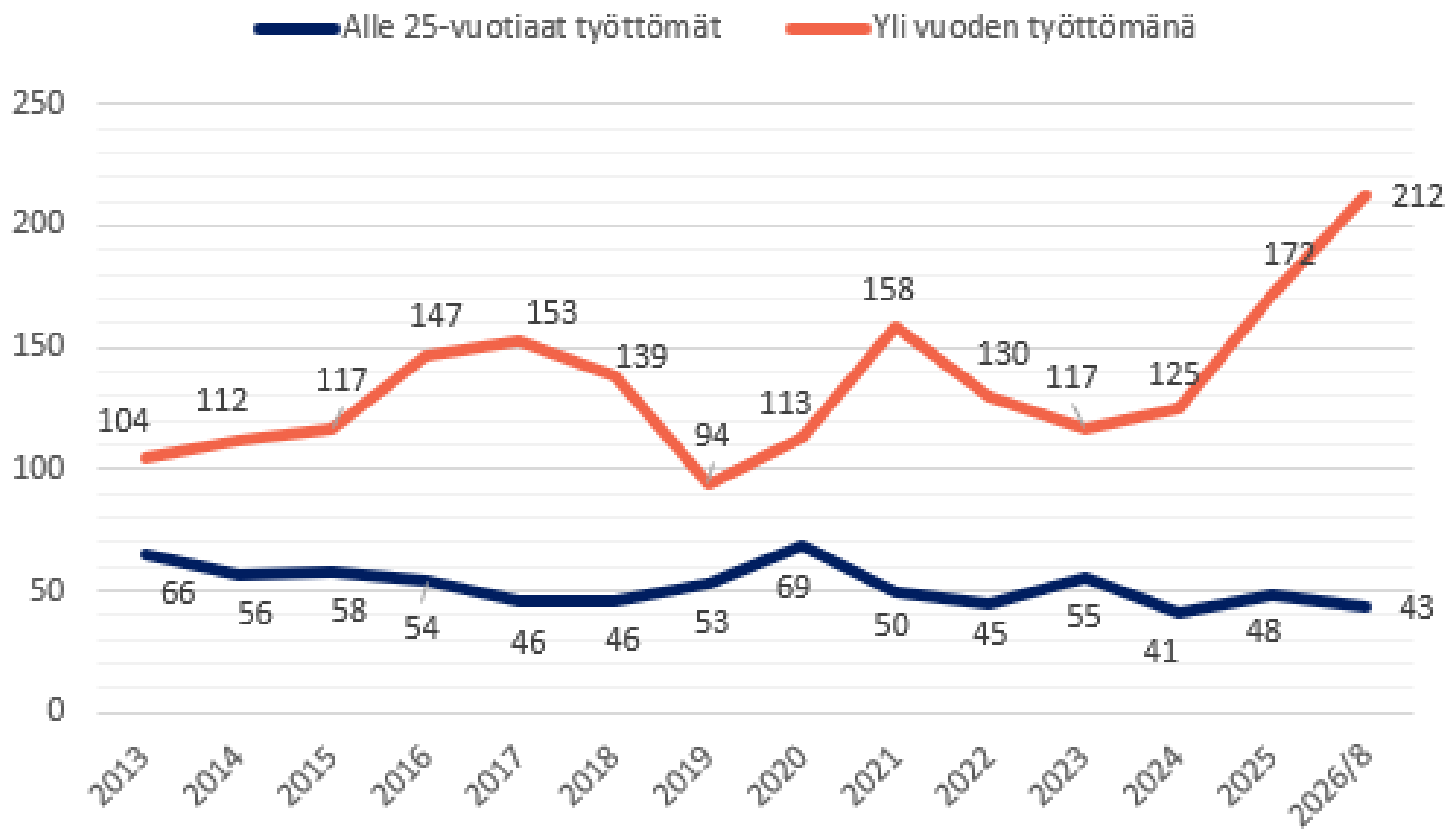

Keskeisiä lukuja 30.9. (vertailu ed. vuoden syyskuun tilanteeseen)

Väestömäärä 6 248 (6 385)	Kuntien välinen nettomuutto -60 (-20)	Nettosiirtolaisuus 12 (+4)	Muuttovoitto/-tappio yhteensä -48 (-16)
Syntyneet 19 (14) /kuolleet 88 (57)	Työttömät 469 (429)	Työttömyysaste 18,5 (16,9)	Pitkäaikaistyöttömät 212 (177)
Alle 25-vuotiaat työttömät 43 (40)			

OUTOKUMPU

Kaupungin talous ja tulosennuste

- Kaupungin talousarvio vuodelle 2026 talousarviomuutosten jälkeen on 118 521 euroa ylijäämäinen.
- Yhdeksän kuukauden toteuman perusteella tilikauden ylijäämän ennustetaan muodostuvan mm. kiinteistömyyntien ansiosta huomattavasti talousarviossa arvioitua suuremmaksi.
- Verotulokertymä on 8,02 % suurempi edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan nähden
  - Kunnallisvero 6,23 %
  - Yhteisövero 12,22 %
  - Kiinteistövero 14,33 %
- Käyttötalous oman toiminnan osalta toteutunee muutetun talousarvion mukaisesti.

Kaupungin talous ja tulosennuste - verotulot (1-9 kk)

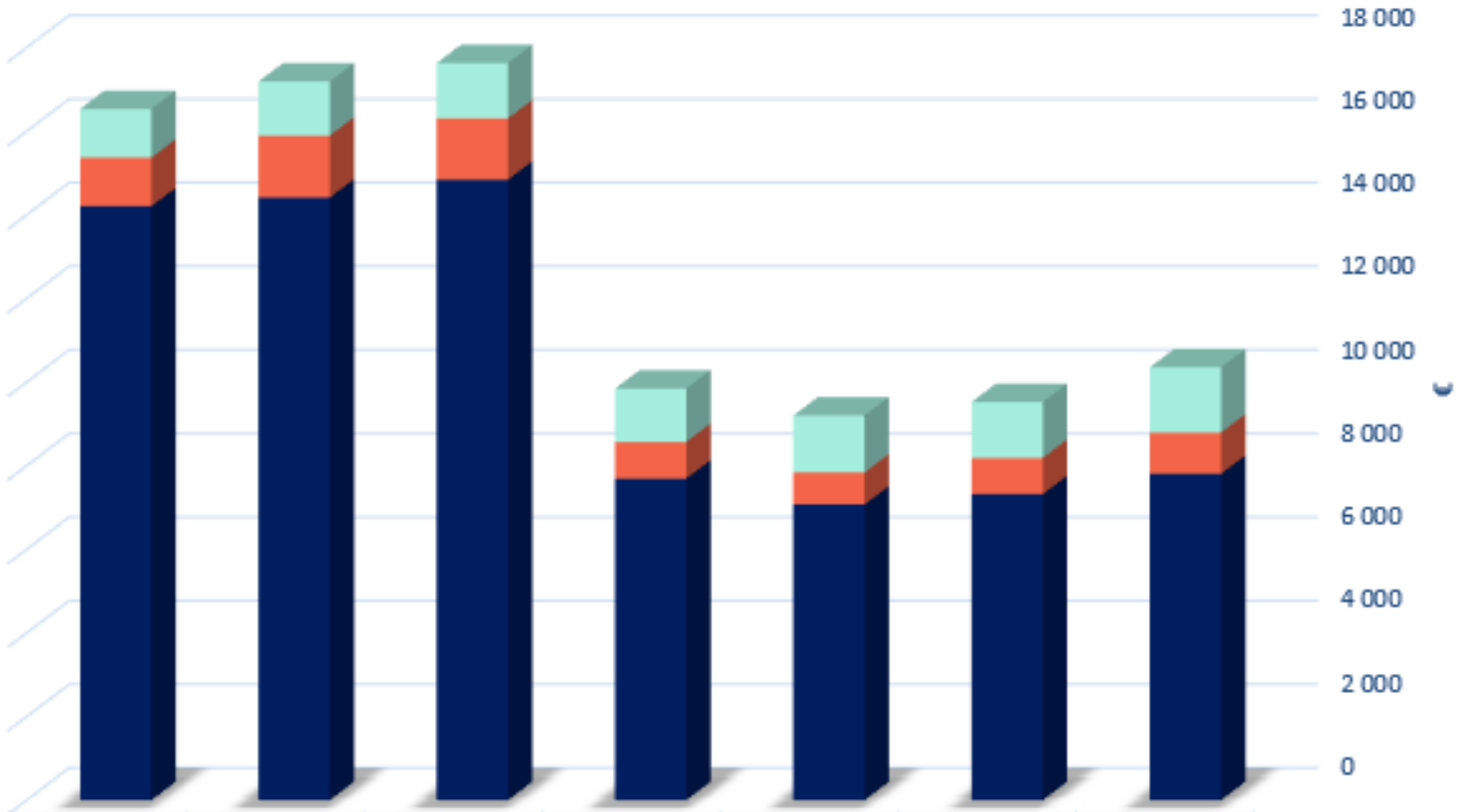

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Kiinteistö	1 166	1 294	1 322	1 274	1 358	1 336	1560
Yhteisö	1 161	1 480	1 466	875	768	866	986
Kunnallis	14 207	14 412	14 841	7 693	7 073	7 321	7 807

- Verotulokertymän vuoden 2023 luvuissa näkyy hyvinvointialueiden toiminnan käynnistyminen.

Perus-kaupungin toteuma 1-9 kk ja ennuste tilikauden tuloksesta

Tuloslaskelma 1-9	TA 2026	TOT 2026	TOT%	TOT 2025	TOT% MUUTOS 2025-2026	Ennuste 1000€
Myyntituotot	8 159 465	5 308 358	65%	6 479 204	-22%	
Maksutuotot	187 100	212 515	114%	179 398	16%	
Tuet ja avustukset	401 100	340 314	85%	301 645	11%	
Muut toimintatuotot	5 026 290	4 016 017	80%	4 125 362	-3%	
TOIMINTATUOTOT	**13 773 955**	**9 877 205**	**72%**	**11 085 609**	**-12%**	**13 374**
Palkat ja palkkiot	-10 116 950	-7 798 536	77%	-7 458 896	4%	
Eläkekulut	-1 973 180	-1 515 702	77%	-1 496 099	1%	
Muut henkilösivukulut	-330 710	-239 788	73%	-202 917	15%	
HENKILÖSIVUKULUT	**-2 303 890**	**-1 755 490**	**76%**	**-1 699 016**	**3%**	
HENKILÖSTÖKULUT	**-12 420 840**	**-9 554 025**	**77%**	**-9 157 912**	**4%**	
Palvelujen ostot	-10 553 663	-6 987 530	66%	-7 423 321	-6%	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 903 840	-1 925 656	66%	-2 031 245	-5%	
Avustukset	-1 417 500	-1 353 447	95%	-1 100 447	19%	
Muut toimintakulut	-4 161 788	-3 228 640	78%	-3 059 516	5%	
TOIMINTAKULUT	**-31 457 631**	**-23 049 299**	**73%**	**-22 772 441**	**1%**	**-31 458**
TOIMINTAKATE	**-17 683 676**	**-13 172 094**	**74%**	**-11 686 832**	**11%**	**-18 084**
Verotulot	13 315 000	10 353 032	78%	9 522 717	8%	**13 097**
Valtionosuudet	4 606 677	3 422 016	74%	3 742 326	-9%	**4 569**
Korkotuotot	264 475	77 364	29%	93 946	-21%	264
Muut rahoitustuotot	2 966 934	4 298 085	145%	4 508 940	-5%	3 897
Korkokulut	-874 375	-341 570	39%	-426 752	-25%	-874
Muut rahoituskulut	-409 234	-472 722	116%	-581 636	-23%	-509
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	**1 947 800**	**3 561 157**	**183%**	**3 594 497**	**-1%**	**2 778**
VUOSIKATE	**2 185 801**	**4 164 110**	**191%**	**5 172 708**	**-24%**	**2 360**
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 470 800	-1 770 751	72%	-1 615 601	9%	
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	**-2 470 800**	**-1 770 751**	**72%**	**-1 615 601**	**9%**	**-2 351**
TILIKAUDEN TULOS	**-284 999**	**2 393 360**	**-840%**	**3 557 106**	**-49%**	**10**
Poistoeron LIS(-) TAI VÄH(+)	103 520	8 289 119	8 007%	-1 122 094	114%	8 330
Varausten LIS(-) TAI VÄH(+)	300 000	0	0%	1 400 000	0%	0
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOS	**403 520**	**8 289 119**	**2 054%**	**277 906**	**97%**	**8 330**
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	**118 521**	**10 682 478**	**9 013%**	**3 835 012**	**64%**	**8 340**

Rahoitus-laskelma

30.9.2026

		Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%
Toiminnan rahavirta								
Vuosikate		2 445 801	-260 000	2 185 801	4 164 110	1 978 309	90,51%	190,51%
Tulorahoituksen korjauserät		-5 000	0	-5 000	-182 068	-177 068	-3 541,35%	3 641,35%
		2 440 801	**-260 000**	**2 180 801**	**3 982 043**	**1 801 242**	**82,6%**	**182,6%**
Investointien rahavirta								
Investointimenot		-2 303 000	34 690	-2 268 310	-842 429	1 425 881	62,86%	37,14%
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		5 000	0	5 000	10 607 099	10 602 099	212 041,98%	212 141,98%
		-2 298 000	**34 690**	**-2 263 310**	**9 764 670**	**12 027 980**	**531,43%**	**-431,43%**
Toiminnan ja investointien rahavirta		**142 801**	**-225 310**	**-82 509**	**13 746 713**	**13 829 222**	**16 760,86%**	**-16 660,86%**
Rahoituksen rahavirta								
Antolainasaamisten vähennys		346 600	-221 154	125 446	62 718	-62 728	-50,0%	50,0%
		346 600	**-221 154**	**125 446**	**62 718**	**-62 728**	**-50,0%**	**50,0%**
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		5 000 000	0	5 000 000	0	-5 000 000	-100,0%	0,0%
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		-2 442 075	0	-2 442 075	-1 321 037	1 121 038	45,91%	54,09%
Lyhytaikaisten lainojen muutos		-1 000 000	0	-1 000 000	-1 522 354	-522 354	-52,24%	152,24%
		1 557 925	**0**	**1 557 925**	**-2 843 391**	**-4 401 316**	**-282,51%**	**-182,51%**
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset		0	0	0	553	553		
Saamisten muutos		0	0	0	-12 819	-12 819		
Korottomien velkojen muutos		0	0	0	-42 413	-42 413		
		0	**0**	**0**	**-54 679**	**-54 679**		
Rahoituksen rahavirta		**1 904 525**	**-221 154**	**1 683 371**	**-2 835 351**	**-4 518 722**	**-268,43%**	**-168,43%**
Rahavarojen muutos		**2 047 326**	**-446 464**	**1 600 862**	**10 911 361**	**9 310 499**	**581,59%**	**681,59%**
Rahavarat	**30. 9.**	**77 525 480**						
	1. 1.	**66 614 119**			**10 911 361**			

Konsernin tulos-laskelma 1-9 kk

Tuloslaskelma konserni	Toteuma 30.9.2026	Toteuma 30.9.2025
Toimintatuotot	6 185 613	7 113 621
Toimintakulut	-19 225 122	-18 417 999
Toimintakate	-13 039 508	-11 304 377
Verotulot	10 353 032	9 522 717
Valtionosuudet	3 422 016	3 742 326
Korkotuotot	166 284	194 928
Muut rahoitustuotot	4 235 291	4 444 362
Korkokulut	-415 640	-523 925
Muut rahoituskulut	-394 924	-504 006
Vuosikate	4 326 549	5 572 025
Poistot	-2 286 936	-2 289 517
Tilikauden tulos	2 039 613	3 282 508
Tilinpäätössiirrot	8 289 119	277 906
Tilikauden verot	-25 502	-10 551
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	10 303 229	3 549 863

Konsernituloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot/toimintakulut, %	32,17 %	**38,62 %**
Vuosikate/poistot, %	189,19 %	243,37 %
Vuosikate, €/asukas	692,47	872,67
Asukasluku	6 248	6 385

Kaupungin lainat

- Tammi-syyskuussa lainoja lyhennettiin 1 296 037 (ed.v. 1 096 037) euroa.
- Korkoa lainoista maksettiin 296 798 (ed. vuosi 384 325) euroa.
- Lainasalkun keskikorko viimeiset 12 kk oli 2,27 %
- Riskien minimoimiseksi kaupungin linja on ollut, että lainasalkun koroista on noin puolet kiinteää ja puolet vaihtuvaa

Kiinteä	Kiinteä 10 v	3 470 000	12 %
	Kiinteä 5 v	5 328 873	19 %
Kiinteä yhteensä		*8 798 873*	*31 %*
Vaihtuva	Koronv. 10 v	4 500 002	16 %
	Euribor 12 kk	11 200 000	40 %
	Euribor 6 kk	3 540 487	13 %
Vaihtuva yhteensä		*19 240 489*	*69 %*
Yhteensä		**28 039 362**	**100 %**

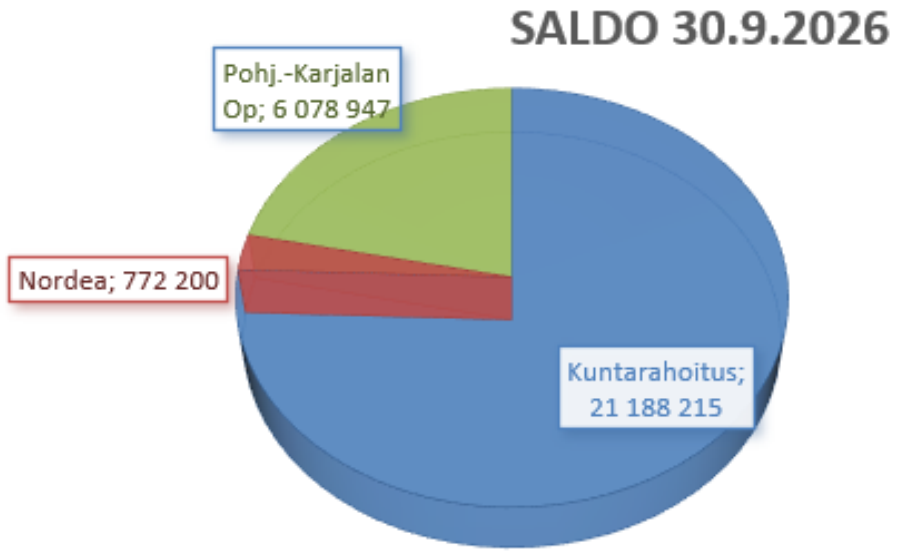

	Saldo 30.9.2026	
Kuntarahoitus	21 188 215	76 %
Nordea	772 200	3 %
Pohj.-Karjalan Op	6 078 947	22 %
Yhteensä	**28 039 362**	100 %

Sijoitusten tilanne

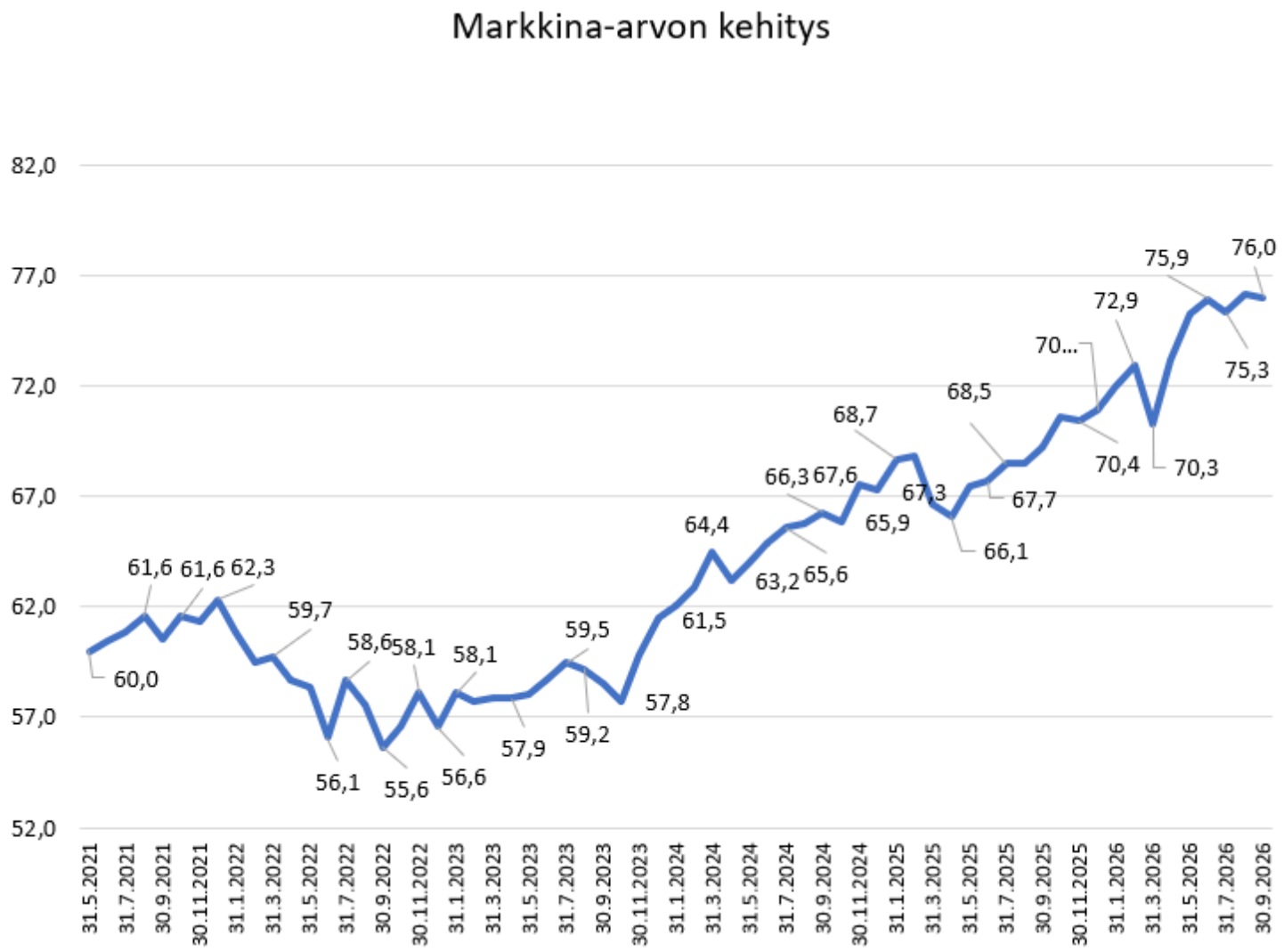

- Vuonna 2022 Ukrainan sota ja energian hinta
- Loppuvuodesta 2023 alkoi positiivinen kehitys
- Alkuvuonna 2025 Trumpin tullisota
- Vuoden 2026 alusta Lähi-idän kriisi ja fossiilisen energian hinnan jyrkkä nousu

Sijoitusten tilanne

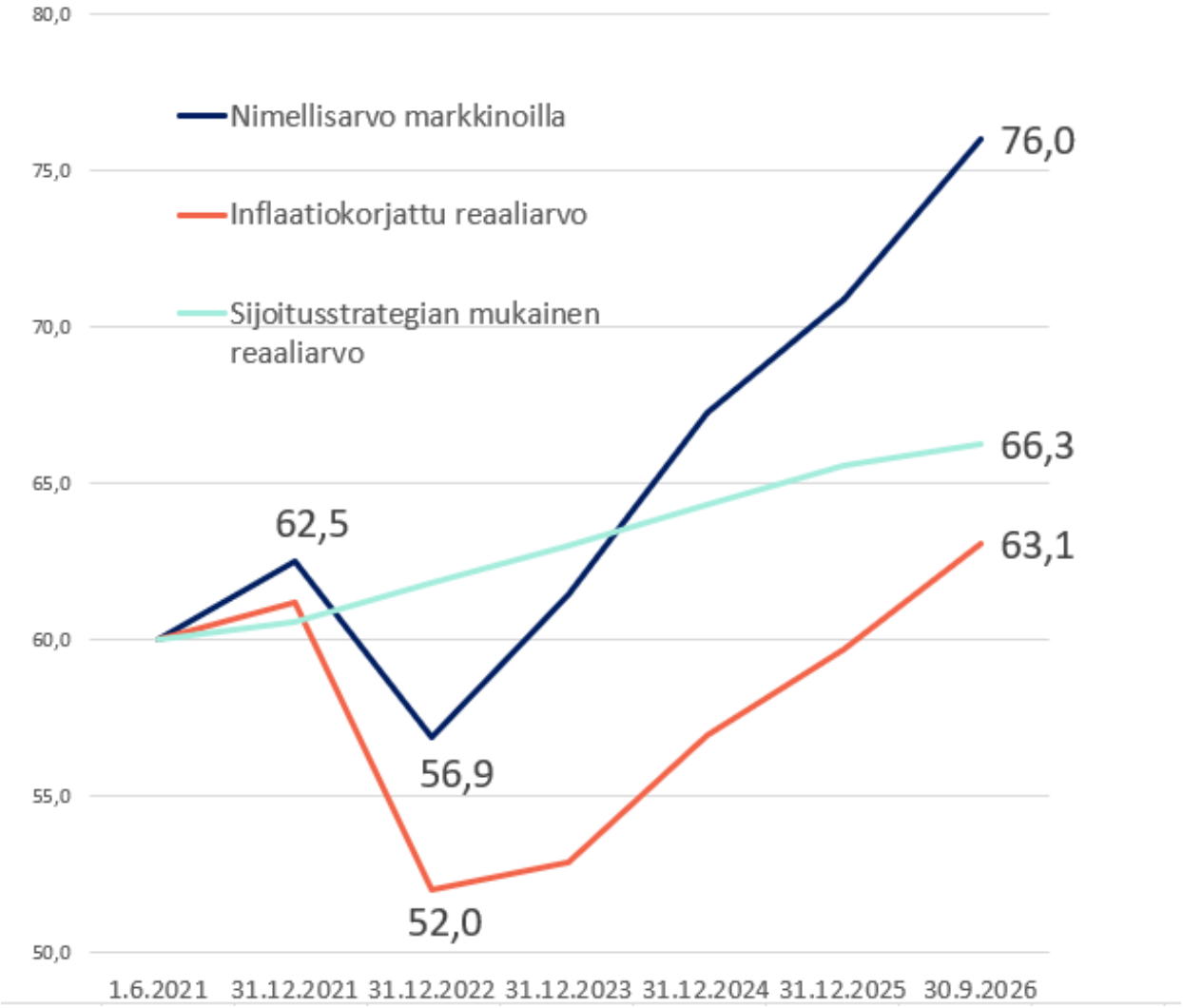

30.9.2026 sijoitusten markkina-arvo

- nimellisarvo 76,0 milj. euroa
- inflaatio-korjattu (kuluttajahintaindeksi) 63,1 milj. euroa
- sijoitusstrategian tavoitteen mukainen 66,3 milj. euroa
- ollaan siis 3,2 milj. euroa alle tavoitteen

Sijoitusten tilanne

Salkunhoitajien vertailu

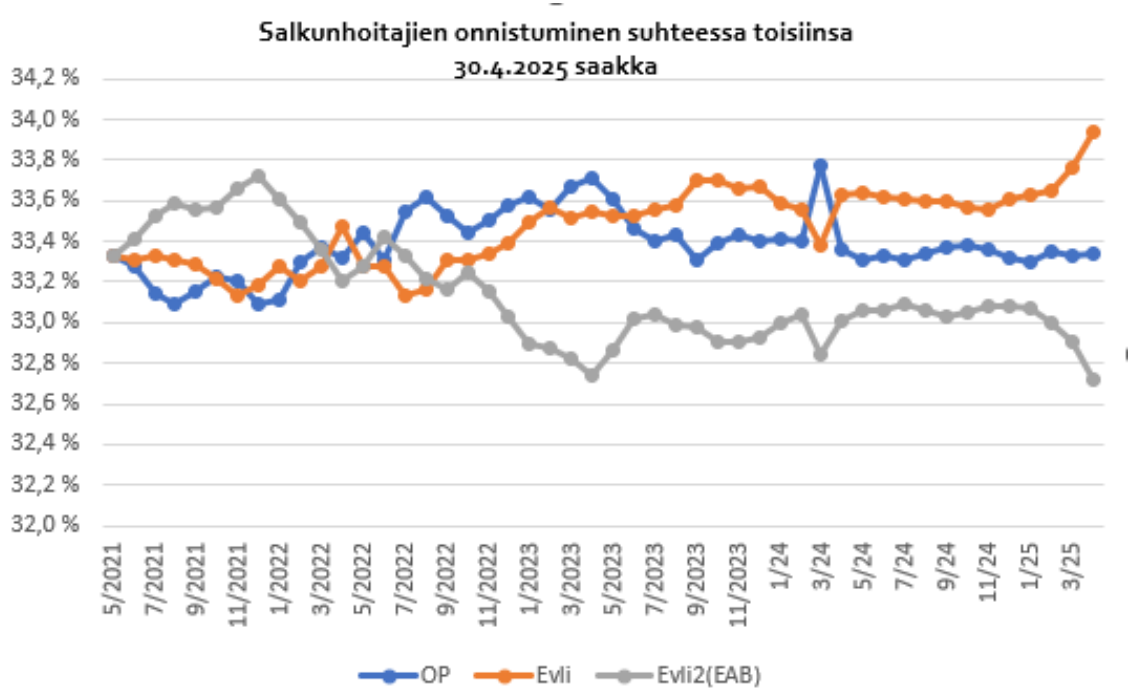

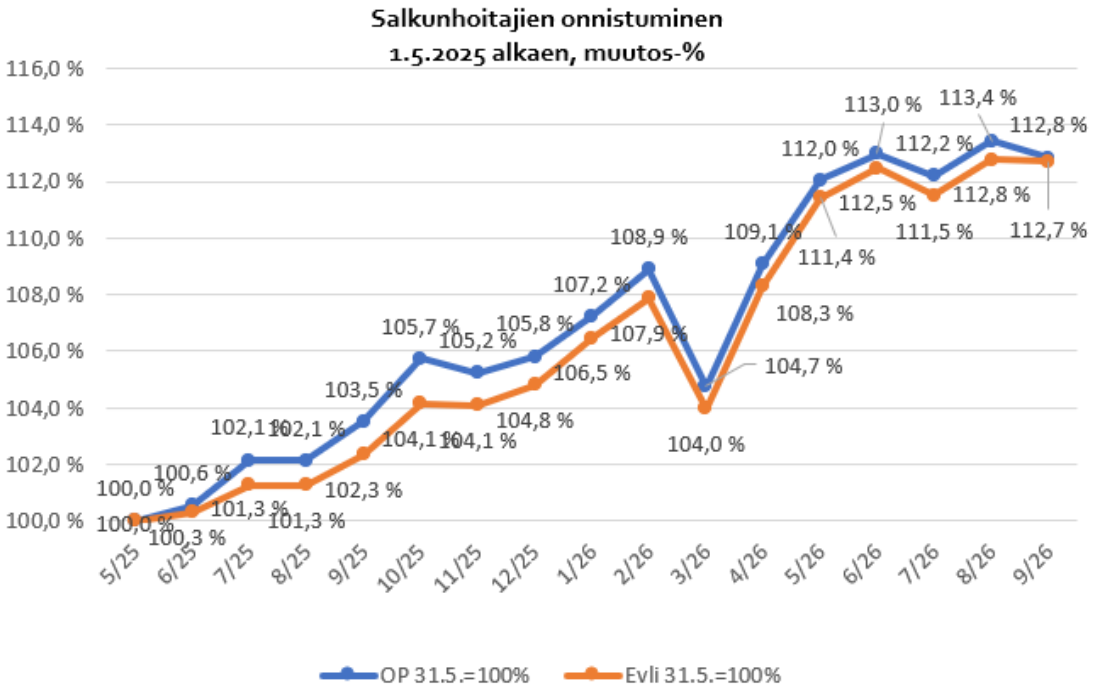

- Salkkujen markkina-arvon kehitys eri salkunhoitajilla on ollut hyvin samansuuntainen tammi-syyskuussa.
- Evlin ent. EAB salkun sijoitukset yhdistettiin toukokuussa 2025 Evlin salkkuun.

Palvelualueet

Kaupunkipalvelut

Kaupunkirakennepalvelut

OUTOKUMPU

Kaupunkipalvelut
Kaupunginhallitus

Hankintalain muutokset: Valtionkonttorille ilmoitettiin 30.9.2026 sidosyksikkö-sopimusten jatkamisesta enintään 30.6.2030 saakka. §

Kaupunginvaltuusto käsitteli syyskuussa yhden valtuustoaloitteen aiheena Vanhan Kaivoksen markkinoinnin parantaminen.

Maakunnan Vuoden 2026 Yrittäjyyskunnaksi valittiin jälleen Outokumpu, joka sai yrittäjyyskunta huomionosoituksen jo viidennen kerran ja nyt toisena perättäisen vuonna.

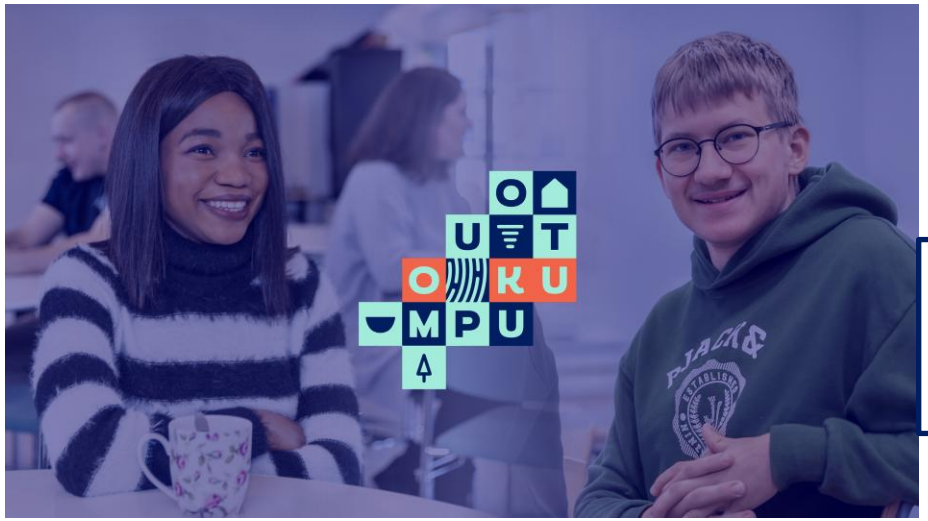

Alle 30 –vuotiaiden nuorten työllistämishaaste on tuottanut yrityksiin 16 ja kaupungille 15 työpaikkaa eli yhteensä jo 31 nuorta saadaan työllistettyä vähintään 3 kuukaudeksi.

OUTOKUMPU

Kaupunkipalvelut
Kasvatus ja opetus

Vaka

Kaupungin strategia on nyt suomennettu myös lapsille helposti sulavaan ja kiinnostavaan muotoon.

OUTOKUMPU

Kaupunkipalvelut
Kasvatus ja opetus

Lukio

Uusi lukuvuosi käynnistettiin Jauhimolla

Uudet opiskelijat ryhmäytyivät Outokummun ja Polvijärven seurakunnan nuorisotyönohjaajien opastuksella

Uusi kuvauspaikka käytössä

OUTOKUMPU

Kaupunkipalvelut
Kasvatus ja opetus

Kummun koulu

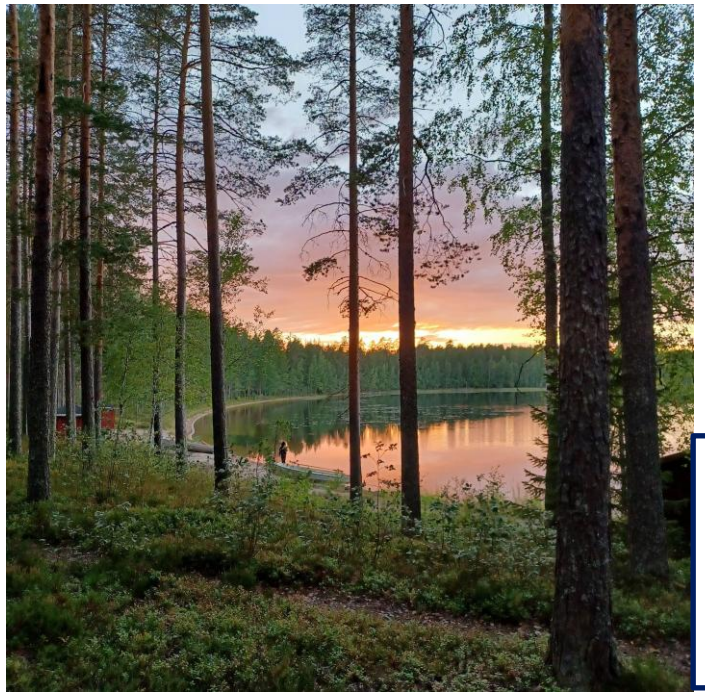

Kummun koulun 7 – luokkien yökouluissa ryhmäydyttiin Kolmikannassa

Tukioppilaat julistivat koulurauhan

Kummun koulun 7 – luokkien huoltajailtoja järjestettiin tänä syksynä samoin Kolmikannassa

1 –luokat liikuntatunnilla Lasten Kaivoksella

9.luokan valinnainen kuvataide maalasi luonnoksia islanninhevosista.

OUTOKUMPU

Kaupunkipalvelut
Kasvatus ja opetus

Kummun koulu

Liikunnallisuutta yleisurheilukisoissa Matovaaralla

Lauantaikoulupäivä harrastemessuilla

OUTOKUMPU

Kaupunkipalvelut
Elämänlaatu

SportEdu Oppien uneimin · ISLO · POKALI

URHEILUSEUROJEN JA YHDISTYSTEN TULEVAISUUSILTA

Keskiviikkona 30.9.2026 klo 17 - 20, Outokummun kaupungintalon valtuustosali

Tervetuloa Outokummun urheiluseurojen ja yhdistysten tulevaisuusiltaan!

Tule mukaan kuulemaan ja keskustelemaan

- Kunnan ajankohtaiset asiat
- Miltä näyttää liikunta-alaan liittyvän seura- ja yhdistystoiminnan tulevaisuus?
- Millaista osaamista toiminnassa tullaan tarvitsemaan?
- Mihin muutoksiin juuri teidän seuranne ja yhdistyksenne tulisi varautua?

Kenelle?

- Tapahtuma on suunnattu yhdistysten hallituksen jäsenille, valmentajille, toiminnanjohtajille, vapaaehtoisille sekä kaikille järjestötoiminnan kehittämisestä kiinnostuneille.

Illan ohjelmassa:

- Katsaus liikunta-alan seura- ja yhdistystoiminnan tulevaisuuteen vaikuttaviin muutostekijöihin
- Liikunta-alan tulevaisuuden osaamisvaatimukset – millaista osaamista seuratoiminta tarvitsee?
- Työpajatyöskentelyä: Miten muutostekijät ja tulevaisuuden osaamisvaatimukset tulisi huomioida juuri teidän seuranne ja yhdistyksenne tulevien vuosien toiminnassa?
- Mahdollisuus verkostoitua ja vaikuttaa paikalliseen yhdistys- ja seurakehitykseen

UUSI LUKUVUOSI
2026-2027

alkaa ma 17.8.2026

Opetustuntien varaus käynnistyy keskiviikkona 12.8.2026

KESKI-KARJALAN MUSIIKKIOPISTO

OUTOKUMPU

Kaupunkipalvelut
Kulttuuri ja matkailu

Matkailijoita riittää koulujen alkuun saakka

Kiisufest lapsille Kiisuhallissa

Kaivosmuseolle lahjoituksena tullut kivinäyttelytaulu Kylylahden kaivoksen kivistä

OUTOKUMPU

Kaupunkirakennepalvelut

- Talousarvio on käsitelty lautakunnassa 7.10

OUTOKUMPU

www.outokummunkaupunki.fi

OUTOKUMPU